

OBSAH

ISTINA

<i>Príhovor</i>	3
<i>Sväté písmo</i>	4
<i>Pskovský - pečerský monastier v</i>	
<i>20. storočí</i>	7
<i>Detská stránka</i>	10
<i>Ochridský prológ</i>	12
<i>Like-HOLIZMUS</i>	16
<i>Nestvorené svetlo</i>	20
<i>Zo života BPM</i>	21
<i>Pozvánky</i>	22

Následujúce čísla Istiny:

Apríl - č.4 - 0,5 € ks
Máj - č.5 - 0,5 € ks
Jún - č.6 - 0,5 € ks
Júl/August - č.7 - 1 € ks
September - č.8 - 0,5 € ks
Október - č.9 - 0,5 € ks
November/December - č.10 - 1€ ks

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili.“
Mt 25, 40**

Spasi Vas Hospodi!

Obálka:

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XXII/2017

šéfredaktor: Maroš Hopta
technický redaktor: Mgr. Marcela
Hviždáková
korektúra: Milan Rohaľ
pokladník: Daniel Havaj
obálka: Janka Savčáková
distribúcia: Milan Petrisko

Vydáva:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS

e-mail: istina12@gmail.com

www.bpm.orthodox.sk

IČO 17 075 947

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 6 € + poštovné 5 €

Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8
080 01 Prešov,

pripadne na účet Istiny:
IBAN: SK 50 7500 0000 0040 0840 9298

Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevra-
ciame.

ISSN 1335-6739
Číslo indexu: EV 3633/09

bpm.orthodox.sk

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

PRÍHOVOR

Christos Voskrese!

Voistinu Voskrese!

Bol som požiadaný, aby som napísal príhovor pre mladých ku Pasche. Začal by som otázkou. Čo vlastne dnes mladým ľuďom, v dnešných časoch plných technológií (mobilov, počítačov a virtuálnej reality), dáva Pascha. V moderných štúdiách som sa dočítal, že zo 100% kresťanov, na senie verí veľmi tragicky, že na tejto závisí spase. Veď je ťažko pochopiť, že z mŕtvych. A máme pro Boha rozum nepochopí. Ho vnímať našich životných hodnoty a riešenie nejako na kom živote sa srdcom (kupu sa nám páčia, my emócia na rozdiel od mali používať nám hovorí, že to čo si kúpime nevyužijeme, logicky treba riešiť veci a podobne). No Boha chceme pochopiť rozumom (z čoho je, čo dokáže a pod.). No nie je to dajaké pokrútené? Veď Boha pochopíme len a len srdcom. Preto skúsme ľúbiť Boha, veriť Mu a neriešiť racionom.

reálne Voskrezhruba 20%. ké, keď uvážito skutočnosti nie človeka. r o z u m o m Nieкто vstane tu, drahí moji, blém., Totižto mom nikdy me. Dokážeme len srdcom. V toch máme šenie pootáčarub. V svets-rozhodujeme jeme veci, ktoré riešime problémami a podobne) toho, že by sme rozum (ktorý rozum (ktorý

o. Dušan

SVÄTÉ PISMO

Na Teba, Bože, sa nádejam (8. časť)

Nasledujúca trojica veršov (v. 4–6 – *Hospodine, Bože môj, ak som to vykonal, ak je nespravodlivosť v mojich rukách, ak som sa pomstil tým, čo sa mi odplatili zlom, tak nech padnem (rukou) svojich nepriateľov spustošený, tak nech nepriateľ prenasleduje moju dušu, nech vezme a ušľiape môj život do zeme a moju slávu do prachu usídli.*) je Dávidovým vyznaním vlastnej nevinu spôsobom príznačným pre starozákonnú dobu, t.j. zaprisahávaním sa a prekliatím seba samého. Starozákonní ľudia sa často zaprisahávali, najmä vtedy, ak išlo o dokázanie nevinu v súdnych procesoch. Tento spôsob však často zneužívali, vo svojich zaprisahávaníach sa odvolávali na Boha ako svedka, no Boh videl viac než ľudia – častokrát videl vinu zaprisahávajúceho sa a tak dopustil jeho obvinenie aj odsúdenie. Prisaha bola aj formou zmluvy medzi dvoma stranami (pozri napr. 1Mjž 26, 28–31; 1Mjž 50, 5) a bola potvrdením dohody. Prisahal aj samotný Hospodin vo svojom príslube dať Izraelitom zaslúbenú zem alebo vyviešť ich z egyptského otroctva (pozri 2Mjž 13, 5; 4Mjž 14, 16. 23; 32, 11; 5Mjž 7, 8; 31, 7). Zaprisahávať sa nesmelo hocikedy alebo na hocičo. Ak sa niekto zaprisahal bez príčiny a nerozmyslene, počítalo sa mu to za hriech: „Alebo ak niekto nerozmyslene prisahal, že urobí niečo zlé alebo niečo dobré, alebo ak čokoľvek nerozmyslene pri prisaha vyslovil bez toho, žeby si toho bol vedomý, keď si to potom uvedomí, stane sa vinným. Kto teda nejakým takýmto spôsobom pritiahne na seba previnenie, nech sa prizná, čím sa prehrešil, a nech privedie na obeť za svoj hriech Hospodinovi, na pokánie za svoju vinu, ktorej sa dopustil, samicu zo stáda, ovcu alebo kozu. Kňaz ho zbaví hriechu a on sa mu odpustí“ (3Mjž 5, 4–6).

Najmä posledný z trojice veršov je formou prekliatia vyriecknutého na samého seba. Takéto prekliatia, zaprisahania sa mali charakter dobrovoľného záväzku pre seba samého daného pred Bohom – Najvyšším a Všemohúcim Sudcom. Takýto dobrovoľný záväzok svedčil o hľbokej a horlivej starostlivosti človeka o svoju duchovnú čistotu. Celé obrátenie sa Dávida k Bohu má potom takýto zmysel: Nech ma nepriateľ zahubí, ak som sa v niečom previnil pred ľuďmi aj Bohom. Na preskúmanie skutkov Dávida a jeho nepriateľov je potrebný súd a o takýto súd Dávid Boha v nasledujúcich veršoch prosí (v. 7–10).

Aby bol dobre pochopiteľný zmysel týchto slov a aj nasledujúcich veršov žalmu, je nevyhnutné urobiť krátku zachádzku do biblickej his-

tórie o vzťahu kráľa Dávida k nepriateľom. Nepriateľom kráľa Dávida bol najprv Saul, prvý izraelský kráľ, vybraný z pokolenia Benjamínovho. Saul začal svoje kraľovanie veľmi rozumne, bol Bohu poslušný a robil Bohu po vôli. No veľmi skoro sa stal tvrdohlavý, náladový, hrdý, závistlivý a zlý. Za to ho Boh odvrhol a odňal mu svoju blahodať. Neskôr ho prepadla hrozná zatrpknutosť a pocity úzkosti. Keď Boh odvrhol Saula, prorok Samuel, podľa Božieho príkazu, prišiel do Betlehema a pomazal za kráľa najmladšieho syna Jesseho – Dávida, ktorý pásol otcove stáda oviec. Od tej doby spočinula na ňom Božia blahodať. Dávid, pomazaný za kráľa, sa od toho času stal aj Bohom inšpirovaným prorokom, zostavoval Svätým Duchom inšpirované žalmy a nádherne ich hrával na žaltári a iných hudobných nástrojoch. Práve týmto svojím umením sa stal známym aj kráľovi Saulovi, bol pozvaný na kráľovský dvor, aby svojou hrou na hudobný nástroj a spevom žalmov odháňal kráľovu depresiu. Saul si spočiatku Dávida obľúbil, urobil ho svojím zbrojnošom a dal mu za manželku svoju dcéru. No keď vyšlo najavo, že bol Dávid pomazaný za kráľa nad Izraelom, vtedy ho Saul znenávidel, začal ho podozrievať zo zlých úmyslov, všade ho prenasledoval ako svojho najnebezpečnejšieho nepriateľa a dokonca sa rozhodol zabiť ho – začal ho prenasledovať s vojskom po horách i pustatinách. No Dávid, ukrývajúc sa pred prenasledovaniami Saula, neraz ho mohol zabiť, neraz bol Saul vydaný do jeho rúk ako nepriateľ, no on ani v mysli nepripustil, aby sa takto (zavraždením) pomstil svojim nepriateľom. Nezabúdaj, že je hriechom zabiť človeka, naopak, chránil život Saula, pretože bol Boží pomazaný. Saul videl, že Dávid sa mu za jeho zlobu odpláca dobrom, no nehľadiac na to, pokračoval vo svojom prenasledovaní Dávida (pozri 1Kr 18. kap.).

Dalším podobným nepriateľom Dávida bol jeho vlastný syn Absolón. Absolón bol hrdý a mocichtivý, chcel sa stať kráľom Izraela. Preto ľstivo a falošne naviedol národ, klebetami a rôznymi úskokmi dosiahol to, že pritiahol na svoju stranu vojsko a vojvodcov a chcel si silou uzurpovať otcove kráľovstvo a zabiť svojho otca Dávida. Dávid bol prinútený utiecť z Jeruzalema a odísť za Jordán, kde začal zhromažďovať vojsko. S trpezlivosťou znášal Dávid toto ťažké rozpoloženie a nešťastie, no uvedomoval si, že Hospodin všetko toto nešťastie dopustil na neho pre jeho hriechy. Dávid sa však nádejal na Božie milosrdenstvo a činil pokánie zo svojich priestupkov. A nádej na Boha Dávida nesklamala. Hospodin mu pomohol. Vojsko syna Absolóna bolo rozprášené a samotný Absolón zahynul tiež. Tí Izraeliti, ktorí zostali Dávidovi verní,

sa veľmi radovali z víťazstva aj zo smrti Absolóna, no samotný Dávid sa neradoval. Bezútešne plakal nad smrťou Absolóna, smútil, pretože zahynul jeho vlastný syn a pritom nezmierení s otcom, t.j. vo svojom hriechu proti otcovi (pozri 2Kr 15. kap.). Kráľ Dávid si neželal smrť syna. Keď malo dôjsť k vojenskému stretu, svojim vojvodcom nakázal chrániť život syna Absolóna – 2Kr 18, 5.

Mnoho iných nepriateľov mal kráľ a prorok Dávid, mnohí sa mu snažili urobiť zlé. Medzi nimi nachádzame napríklad aj Semeiho, o ktorom bolo hovorené skôr. No Dávid žiadnemu zo svojich nepriateľov neodplácal za zlo zlom, práve naopak, snažil sa konať dobro za každé zlo, ktoré mu jeho nepriatelia spôsobovali. Takto postupoval so Saulom, Absolónom, takto postupoval aj s ďalšími svojimi nepriateľmi. Pri stretnutí s Dávidom, ktorý unikal pred svojím synom Absolónom, Semei do neho hádzal kamene a nadával na neho. Keď však chcel Abessa, jeden z Dávidových vojvodcov, potrestať Semeiho za tento skutok, vtedy kráľ Dávid povedal: „Nechajte ho, nech zlorečí, lebo Hospodin mi povedal, aby zlorečil na Dávida“ (pozri 2Kr 16, 5–10). Práve o takomto vzťahu k svojim nepriateľom hovorí kráľ Dávid v tomto žalme a z Hospodina akoby chcel urobiť svedka svojho správania sa voči nim.

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОРИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троиц-кой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаев-ская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

protodiakon Ján Husár

PSKOVSKÝ – PEČERSKÝ MONASTIER V 20. STOROČÍ A DNES

V dvadsiatom storočí monastier spoločne so štátom museli prejsť dvoma vojnami. Ale stará tradícia, starostlivo uchovávaná v monastieri pre ruské mníšstvo, nebola porušená ani v najhorších časoch. Prostredníctvom modlitieb k Presvätej Bohorodici v Pskovsko-Pečerskom monastieri Božia prozreteľnosť bola taká, že na základe zmluvy v roku 1922 bol monastier pripísaný k buržoáznemu Estónsku a zostal tam až do roku 1940. Tým bol vo všeobecnosti zachránený od zničenia a znesvätenia.

Katastrofy, ktoré postihli tamojšiu vlasť v priebehu druhej svetovej vojny, neobišli ani monastier. Boli zničené aj jedáleň, bývanie pre monachov, steny katedrály svätého Michala. Ostatné chrámy boli taktiež zasiahnuté paľbou delostreleckého ostreľovania. (Anonym, 2003)

Aj keď bola vynaložená snaha dať do poriadku monastier po ekonomickej stránke, v povojnových rokoch táto snaha do značnej miery klesla a to najmä od roku 1949 do roku 1954. V roku 1960 začala obnova hradieb a veže (sú z roku 1688, po ničivom požiari boli odkryté a postupne opravované). (Anonym, 2006)

V ťažkom období vojny bol monastier na čele s igumenom Pavlom (Gorškov). Po oslobodení Pečory bol zatknutý, odsúdený na 15 rokov a zomrel vo väzenskej nemocnici vo veku 80 rokov.

Svätý monastier ako pevnosť v poslednej vojne zostal neuhasiťelnou lampou pravoslávnej viery a bol spoľahlivou podporou našich krajanov prežiť v tejto ťažkej dobe.

Monastier bol v mierových rokoch duchovným využitím pre obyvateľstvo, najmä modlitbami, ktorých je nedostatok. Veriaci tu tak nachádzali veľa milosti Božej ako v nebi a hľadajú útechu v Pskovsko-Pečerskej svätyni dodnes.

Pri návšteve monastiera rodinou cára Nikolaja II. mal posledný duchovný rozhovor so starcom Feodosiom, ktorý sa v tom čase duchovne namáhal.

Viac ako 60 rokov Bohu a ľuďom slúžil jeroschimonach Simeon (Žel'nin), duchovne krmil nielen bratov monastiera, ale aj mnoho laikov a pútnikov, ktorí prišli k nemu pre duchovné rady.

Skúsenosť s mníšskym životom v Ruskej pravoslávnej Cirkvi sa

počíta na viac než tisíc rokov, asi toľko, koľko má samotná Ruská Cirkev. Mníšstvo, ktoré sa rýchlo rozširovalo, malo vo svojej hĺbke i vznešenosť, a to najmä myslením niektorých učencov, zaraďujúce sa ako duchovná kategória, ktorá bola spoluúčastná s kategóriou cirkevného tajomstva. S touto myšlienkou sa môžeme stretnúť v tvorbách ctihodného Feodora Studytu. Tou myšlienkou preniká najmä akt mníšskej vysviacky (postrihu). Pri vysviacke na mnícha sa spieva stichira priamo pomenujúca postrih: „poznáme bratia tajomstvo sily“. Svätá Cirkev potvrdzuje mníšsky vzhlad (začínajúci IV. vselenským snemom, V. st.). Nikdy ho neorganizovala duchovne, nechávala mníchom široký priestor pre duchovný rast. Osnovy mníšstva zostavovali obety dobrovoľnej čistoty k duchovnej dokonalosti. Skutoční nasledovatelia mníšskeho života sa počas rokov učili od pôvodných (pravých) svätcov. Idea a praktika mníšskeho života i dodnes

celý život zverujú Cirkvi. Veľká zásluha (obdiv) patrí mníchom, ktorý si zachovávajú panen-skú čistotu, ktorú učí a cení svätá Cirkev. Tak to bolo aj v dobe ikonobor-ectva v Byzancii. Svätá Cirkev ocenila prácu predstaviteľov mníšstva v starobylých dobách, zozbierala kandidátov na biskupov, avšak len

tých, ktorí boli mníchmi. V dávnych dobách v Rusku veriaci človek od psalmistu (čteca) až do kňaza bol zverený mníchom. Lebo mních vzal na svoje plecia ťažkosti (bremená) niekoľkých obiet, a tak preukazoval napr. lásku k bližným čím sledoval apoštolské učenie: „ukáž mi svoju vieru bez skutkov! Ja Ti zo svojich skutkov ukážem vieru“ (Jak 2,18). (Filaret, 2006)

V Ruskej pravoslávnej Cirkvi sa zachováva starodávny zvyk, že biskupom sa môže stať len mních. Dobu minulých 60. rokov v Ruskej pravoslávnej Cirkvi prevyšovali mnísi s vyššou dôstojnosťou – v stave sv. patriarchov. Takým bol aj predstaviteľ mníšskeho bratstva - sv. patriarcha Pimen. Nie len symbolicky, ale naozaj chránil titul pravoslávnej Cirkvi, ktorým ukázal vzor pomenujúci k mníšstvu „svjaščenoarchi-mandritom“ Svätej Troickej Sergejevskej Lavry.

V ženských monastieroch sa predstavené nazývali igumeny, ktoré ustanovil biskup. On riadil život v monastieri. Monastiere mali v Cirkvi značný duchovný význam. Význam mníšstva vychádzal z praktických realistických námah spásy. Monastiere sa nazývali duchovnou školou i obrazom dokonalosti v nej. Monastiere sa nezaoberajú svetskými starosťami. Tam prevyšuje modlitba, ktorá neutícha, je nepretržitá za každého človeka, žijúceho v tomto svete. Na rozdiel od mestských chrámov, v kéliách denno–denne slúžia bohoslužby. (Filaret, 2006)

Na chrámovej modlitbe sú zúčastnení všetci oslobodení od svojich povinností (poslušania): majúci kňazský stav, slúžia podľa rozpisu, iní spievajú na klirose, iní čítajú psalter. Mimo chrámovej modlitby, každý mních, vykonáva sám dané mu mníšske modlitebné pravidlo. V ženských monastieroch sa bohoslužby vykonávajú špeciálne, ktoré má na starosti duchovný príslušnej eparchie. Mníšky spievajú a čítajú na klirose, plnia si inú poslušnosť v chráme. Nemôžeme zabudnúť, že okrem modlitby sa namáhajú ťažkou prácou. Všetky monastierske pravidlá predpisujú prichádzajúcim do monastiera dodržiavať danú poslušnosť. (Ovsjanikov, 1978) Osnovou v monastieri dodnes ukazujú na prácu v miestnostiach, kde sa pripravujú prosfory, v kuchyni, šitie bohoslužobného oblečenia, ikonopisectvo... Známi sú mnísi, ktorí sa starajú o záhrady, sú cirkevnými dirigentmi, stolári. Niektorí vyučujú v duchovných školách, vykonávajú celodennú prácu pri patriarchovi, slúžia na pridelených cirkevných obciach. Odchod mnícha z monastiera sa nikdy nepovažoval za útek k svetskému životu. Napríklad svätý podvižník XIX. st. ctihodný Serafím Sarovský hovoril : „dajte cárove cárovi a Božie Bohu“. (Anonym, 2006)

V ruskej pravoslávnej Cirkvi sa nachádza množstvo mužských a ženských monastierov. Osobitným a majúcim v úcte je monastier Trojicko – Sergejeva Lavra, založený ctihodným Sergejom, igumenom Radonežským v XIV st., Uspensko Počajevska Lavra, založená v XIII st., Pskovsko – Pečerský monastier, založený v XV. Storočí a iné. (Pitirim, 1978)

Čtec Marek Cicu

DETSKÁ STRÁNKA

Briliantové slzy

„Hovorím vám, že na nebesiach bude viac radosti z jedného kajúceho sa hriešnika.“ (Evanjelium ot Lukáša, 15:7)

Na svet prišiel maličký človečik. Najprv ho nový svet vyľakal, a aj preto si poplakal. Boli to slzy strachu. Neskôr však spoznal hlas svojej mamy a upokojil sa. Tak, ako šiel deň za dňom, tento

človečik odpovedal úsmevom na úsmev svojej mamy. Skoro ráno si prezeral rosu na kvetinách a trávniku, ktoré priam žiarili, odrážajúc slnečné lúče. Zdalo sa mu, že každá kvapka rosy sa podobá na malé slnko. Toto pozorovanie bolo preňho také fascinujúce, že mu z jeho prekvapených očí vyhrkli drobné slzičky. Avšak, rosa sa čoskoro bez stopy vyparila a jeho slzičky sa zmenili na maličké brilianty. Neobyčajne hrali všetkými farbami ako keby ich ožarovalo zvnútra samotné slnko.

Inokedy z okna uvidel, ako z hniezda vypadol bezbranný vtáčik. Vtáčatko žalostne pišťalo, pokúsilo sa vzlietnuť, no nemohlo, pretože mu ešte nenarástli krídelká. Sotva chlapec vedel sám chodiť, vyšiel z domu, aby pomohol vtáčatku. Keď sa postavil zo stoličky, uvidel oblizujúceho sa čierneho kocúra a vedľa neho chvejúce sa páperie.

Z jeho očí opäť vyhrklo niekoľko briliantových slzičiek. Rodičia si starostlivo ochraňovali tieto poklady. Niekedy si iba pre seba zorganizovali sviatok, rozdávali darčeky a tešili sa z nich. Nikomu ich neukázali, nikomu nehovorili, že ich synček roní občas iba obyčajné slzy – slzy krivdy, rozmaru, no niekedy sa objavia aj tie drahocenné. Bolo to ich tajomstvo. Báli sa, že zlí ľudia im syna uchmatnú, a práve preto mu nedovolili s nikým sa hrať, pretože sa báli, že ich tajomstvo bude odhalené. Ako otec, tak aj mama obklopovali svoje deti starostlivosťou, presnejšie povedané, nosili ich priam na rukách.

Skôr či neskôr si tento chlapec zvykol na takúto skoro až kráľovskú úctu. Začal si myslieť, že celý svet je stvorený iba preňho a všetci sú jeho poddaní. Zvykol si na to rozkazovať, pričom sa čím ďalej, tým viac stával povýšeneckým a chladným. I keď rodičia veľmi dob-

re videli, ako sa ich syn mení, nemohli s tým urobiť už nič. Zdalo sa im, že ich syn sa už navždy odnaučil roniť i tie obyčajné slzy. Veľmi ich to zarmútilo. Veď to kedysi bol taký citlivý chlapček.

Ako išli roky, tak aj rodičia strácali postupne silu, starli. Ich nádeje o tom, že ich syn im bude raz oporou, ochrancom a pomocníkom, sa dávno vyparili sťa ranná rosa. Tento syn bol hrubý a ľahostajný ku všetkým okrem seba. Na všetkých hľadel zvysoka ako na otrokov, nemal nikoho rád, nesúcitil s nikým. Jeho srdce skamenelo. Stojac nad hrobom svojho otca, nevyronil ani jednu slzičku, iba nad niečím tuho premýšľal.

Keď ho umierajúca mama raz poprosila o pohár vody, vodu jej pri-niesol, i keď sa zamračil. Podávajúc mame pohár, upriamil pozornosť na to, ako tento pohár jej trasúce sa ruky už nedokázali udržať. Voda z pohára sa povylievala a pohár jej hlasno cinkal po zuboch. Prvýkrát sa vnímavovo pozrel na hrboľčeky, ktoré sa objavili na jej kedysi jem-ných rukách. Koľko že sa tieto ruky narobili, keď sa o neho starali? A hľa, tieto ruky teraz nedokážu udržať ani pohár. Syn zobral pohár a starostlivo ho zodvihol k maminým ústam.

Prekvapene a vďačne sa pozrela mama na svojho syna. Oči sa jej zaliali slzami. Uvedomil si, že čoskoro na tomto svete ostane sám a nikto ho nebude tak ľúbiť ako jeho mama. Bolo mu ľúto, že nikdy v živote ju ničím nepotešil, nezohrial ju teplým slovom alebo starostlivosťou. Ona tu žila preňho, ale pre koho žil on? Ona bola jeho mamou, ale bol vôbec on jej synom? Zrazu sa mu oči zarosili a čosi spadlo do pohára. Bol to ten maličký briliant.

Drahé deti! A ako sa správate Vy k svojim rodičom, babičkám, deduškou a aj ku všetkým blízkym? Vážite si to, čo pre Vás robia? Budete si pamätať ich lásku a starostlivosť?

preložila Mgr. Miroslava Hojdová

Zdroj: <http://vozrosdenie.ru/православные-молитвы/детская-страница/3>

OCHRIDSKÝ PROLÓG

1./14. apríl

1. *Sv. Mária Egyptská.* Životopis tejto ohromnej svätej napísal sv. Sofronij, jeruzalemský patriarcha. Nejaký jeromonach,¹ starec Zosima, sa raz vzdialil počas Veľkého pôstu do púšte za Jordánom, vzdialenej dvadsať dní pešou chôdzou. Odrazu zazrel nejakú ľudskú bytosť – vychudnuté, nahé telo, s vlasmi bielymi ako sneh, ktoré začalo utekať pred Zosimovým pohľadom. Starec dlho bežal, pokiaľ sa tá bytosť neschovala v nejakom potoku a nezakričala: „Abba² Zosima, odpusť mi kvôli Hospodinovi, nemôžem sa k tebe obrátiť, lebo som nahá žena!“ Zosima jej teda hodil svoj vrchný odev, ona sa zavinula a ukázala sa mu. Starec sa však preľakol, keď počul svoje meno z úst tejto neznámej ženy. Po dlhom naliehaní mu žena vyrozprávala svoj život. Narodila sa v Egypte a od svojich dvanástich rokov začala žiť v Alexandrii rozvratným spôsobom života. Tak strávila celých 17 rokov. Prenasledovaná smilným telesným ohňom jedného dňa nasadla na loď, ktorá sa plavila do Jeruzalemu. Keď dorazili do Svätého Mesta, chcela aj ona s ostatnými vojsť do chrámu a pokloniť sa Čestnému Krížu, avšak nejaká neviditeľná sila ju zdržiavala a nedovoľovala jej vojsť. S veľkým strachom sa pozrela na ikonu Presvätej Bohorodičky v pritvore³ a modlila sa k Nej, aby jej dovolila vojsť a pobožkať Čestný Kríž. Vyznala svoju hriešnosť a nečistotu a sľúbila, že potom pôjde tam, kde ju Svätá Prečistá nasmeruje. Potom jej bolo dovolené vojsť do chrámu. Keď pobožkala Kríž, znova vošla do pritvoru pred ikonu a poďakovala sa Bohorodičke, ale vtom začula hlas: keď prejdeš Jordán, nájdeš pokoj! — Hneď si kúpila tri chleby a pobrala sa za Jordán, kde dorazila ešte v ten večer. Na druhý deň sa Pričastila⁴ v monastieri sv. Jána a prešla rieku. V púšti prežila celých 48 rokov v obrovských mukách, v strachu, v boji s vášnivými myšlienkami ako s divými zvermi. Živila sa rastlinami. Potom, keď stála pri modlitbe, Zosima ju uvidel ako stojí pozdvihnutá vo vzduchu. Poprosila ho, aby jej nasledujúci rok priniesol Prijímanie na breh Jordánu a ona tam príde, aby sa pričastila. Nasledujúci rok Zosima prišiel s Prijímaním večer na breh Jordánu, ale čudoval sa, ako ho svätá prejde. Vtom uvidel oproti mesačnému svitu ako podišla k rieke, prežehnala ju a prešla po vode akoby po suchu. Keď sa pričastila, poprosila ho, aby nasledujúci rok prišiel k tomu istému potoku, kde sa prvýkrát stretli. Zosima prišiel a našiel na tom mies-

1 Mních a kňaz zároveň.

2 Abba – otec, pomenovanie pre skúsených duchovných ľudí.

3 Vstupná časť chrámu.

4 Prijala Eucharistiu.

te jej mŕtve telo a nad hlavou bolo v piesku napísané: „Pochovaj, abba Zosima, na tomto mieste telo úbohej Márie, odovzdaj prach prachu. Zosnula som 1. apríla, v samotnú noc spásonosného Christovho utrpenia, po prijatí Božských Tajín.“ Z tohto nadpisu sa Zosima dozvedel jej meno a obrovský zázrak, že Mária minulý rok ten istej noci, keď sa pričastila, prišla k tomu potoku, ku ktorému on musel putovať 20 dní. A tak Zosima pochoval telo predivnej svätej Márie Egyptskej. A keď sa vrátil do monastiera, vyrozprával celú históriu jej života a zázraky, ktoré pri nej osobne videl. Takto teda vie Hospodin presláviť kajúčne hriešnice. Sv. Mária sa spomína ešte aj v piatu nedeľu Veľkého pôstu. Cirkev ju pred vernými vyzdvihuje v týchto pôstnych dňoch ako vzor pokánia. Zosnula okolo roku 530.

2. Sv. Meliton, ep. sardijský, v Malej Ázii. Významný pastier Cirkvi z 2. storočia. Vyznačujúc sa veľkou učenosťou snažil sa zozbierať všetky knihy Sv. Písma do jedného kódexu. A podľa svojej krotkosti a zbožnosti sa zase snažil vniesť pokoj do laodicejskej Cirkvi, rozbúrenej sporom o sviatkovanie Paschy. Okrem toho bránil kresťanstvo pred pohanmi. Tak okolo roku 170 cestoval do Ríma a cisárovi Markovi Auréliovi predložil obranu (apológiu) kresťanskej viery a cirkvi. Tento vzdelaný, zbožný a horlivý muž, sv. Meliton, pokojne zosnul v Hospodinovi v roku 177.

3. Prep. Prokopij Čech.⁵ Narodil sa v Chotouni v Čechách významným rodičom. Stal sa svjaščenikom⁶ a vzdialil sa do hôr, aby žil podľa príkladu východných pustovníkov. Náhodou ho našlo knieža Oldřich a pomohlo mu založiť monastier sv. Jána Krstiteľa pri rieke Sázava. Tento svätý muž zosnul v roku 1053.

Kajúcnica prekrásna, samu seba mučí,
žena, čo zo sveta vyšla, od ľudí sa odlúči –
Ó, ja hriešna žena,
vášňou zatemnená.

Vášne sú sťa zvery, čo nám srdce jedia,
v našom tele nory hrabú, pelechy si robia. —
Ó, ja hriešna žena,
vášňou rozožraná!

By si hriešnych spasil, ty si trpel Christe,
neštít sa aj teraz, Márie nečistej!

Čuj volanie Márie,
čo zo všetkých najhoršia je!
Zmiloval sa Hospodin, uzdravil Máriu,

⁵ Sázavský.

⁶ Duchovný, kňaz, pop.

zatemnenú dušu vybielil sťa ľaliu.
Vďaka Ti Všeblahý,
Hospodine predrahý!
Nádobu nečistú On čistí a zachováva v zlate,
naplňuje ju plnosťou Svojej blahodate —
To je milosť pravá,
Tebe, Bože sláva!
A Mária sa stala Duchom osvetlená
ako Boží anjel silou posilnená,
silou Tvojou, Christe,
milosťou Prečistej!
Čo to tak vonia v strašnej pustatine,
ako krásny tymian uprostred svätyně?
To Mária kajúcnica —
slzami máča svoje líca!

ÚVAHA

Prečo sa vždy toľko hovorí a píše o mukách svätých mužov a svätých žien? Pretože sa medzi svätých rátajú iba vífazi; a vari môže byť niekto vífazom bez boja, námahy a utrpenia? Aj v obyčajnom pozemskom boji sa nepovažuje za vífaza ani hrdinu ten, kto nikdy nebol v boji a kto sa dosť nepotrúpil a dosť netrpel. Tým viac je to v duchovnom boji, kde je známou pravdou, že vystatovanie sa nielenže vôbec nepomáha, ale priam škodí. Kto nemá žiadne boje kvôli Christovi, ani zo svetom, ani s diablom, ani so samým sebou, ako sa môže počítať medzi Christových vojakov alebo Christových spoluvífazov? O svojom obrovskom boji hovorila Mária starcovi Zosimovi: „Sedemnást prvých rokov v tejto púšti som strávila bojom s mojimi nerozumnými vášňami ako so zlými zvermi. Želala som si jesť mäso a ryby, čoho som mala v Egypte dostatok. Želala som si aj piť víno a tu som nemala ani vodu. Želala som si počúvať roztopašné piesne... Plakala som a bila sa do prs. Modlila som sa Prečistej Bohorodičke, aby odo mňa odohnala takéto myšlienky. Keď som sa dosť naplakala a nabila do hrude, vtedy som zazrela svetlo, ktoré ma z každej strany osvetlilo a naplnilo ma nejaké zvláštne ticho.“

ROZJÍMANIE

Aby som rozjímal nad Hospodinom Isusom v smrti a to:

1. ako leží v hrobe mŕtve telo Toho, ktorý počas života oživoval mŕtvych;
2. ako aj proti Nemu, mŕtvemu, vrie hnev Jeho nepriateľov;

3. ako sa Jeho učeníci zatvorili v jednom dome zo *strachu pred Židmi*.

BESEDA

o naplnenom veľkom prorocktv

„Jáko áhniec na zakolénije vedésja. (Ako baránok vedený na zabitie.)“ ((Iz 53, 7)

Mnoho storočí dopredu uvidel prozornivý prorok Izaiáš strašnú obeť na Golgote. Z diaľky uvidel Hospodina Isusa, vedeného na zabitie ako keď sa vedie baránok. A baránok sa nechá viesť na zabitie rovnako ako na pašu: bez bránenia sa, bez nepokoja, bez zloby. Takto šiel na zabitie aj Hospodin Isus: bez bránenia sa, bez nepokoja, bez zloby. Ani nepovedal: nerobte to, ľudia! Ani sa nepýtal: prečo Mi to robíte? Ani nikoho neodsúdil. Ani neprotestoval. Ani sa nenahneval. Ani si nič zlé nepomyslel o Svojich sudcoch. Keď Ho od trňovej koruny zaliala krv, On mlčal. Keď mal tvár pošpi-nenú pluvancami, On mlčal. Keď Mu bol kríž počas cesty ťažký, On trpel. Keď Ho trápili na kríži bolesti, neposťažoval sa ľudom, ale Otcovi. Keď vydychoval, upriamil Svoj pohľad a vzdych k nebu a nie k zemi. Lebo prameň Jeho sily je nebo a nie zem. Prameň Jeho útechy je v Bohu a nie v ľuďoch. Jeho skutočná vlasť je kráľovstvo nebeské a nie pozemské.

Hľa, baránok Boží, Ktorý sníma hriechy sveta! To bolo prvé zvolanie Jána Krstiteľa, keď spozoroval Hospodina. A hľa, teraz je to prorocktv naplnené na Golgote: hľa, pod bremenom hriechov celého sveta leží Boží Baránok zabitý a mŕtvy!

Ó, bratia, to je drahá obeť aj za naše hriechy. Krv Tohto nezlobného a krot-kého Baránka je určená všetkým vekom a všetkým pokoleniam od prvého do posledného človeka na zemi. Christos cítil bolesti na kríži aj kvôli našim hriechom v dnešnom čase. On v Getsemanskej záhrade oplakával aj našu zlobu, nemoc a hriechnosť. Svoju krv určil aj nám. Neprehliadnime, bratia, tú nevysloviteľne drahú cenu, ktorou sme boli vykúpení. Práve kvôli tejto Christovej obeti máme ako ľudia nejakú cenu. Bez tejto obete – alebo ak tú obeť zavrhneme – hodnota nás ako takých sa rovná nule, rovná sa dymu bez ohňa a oblaku bez svetla.

Ó, Hospodine neporovnateľný v milosti, zmiluj sa aj nad nami! Tebe je sláva a chvála na veky. Amiň.

Sv. Nikolaj Srbský (Velimirovič)
Z knihy Ochridský prológ
preložil **prot. Peter Soroka**

LIKE-HOLIZMUS

...pokračovanie

Na rozdiel od spomenutých, ale aj od iných sietí, ktorými sa nebudeme zaoberať, aby sme nezabrali veľa času a priestoru oveľa dôležitejším otázkam, môžeme povedať, že vrcholom revolúcie v expanzii sociálnych sietí nastal s príchodom „Facebook“-u. Práve kvôli tomu, ale aj ďalším podstatným témam, o ktorých hovoríme, trochu podrobnejšie sa zastavíme na histórii tejto stránky.

„Facebook“ je „sociálna sieť, ktorá spája ľudí s priateľmi a inými osobami, ktoré pracujú, študujú a žijú v ich blízkosti“, teda „Facebook vám pomáha spojiť sa a zdieľať s ľuďmi zo svojho života“. Takto je na adrese <http://facebook.com> opísaná jedna z dnes najviac používaných internet sietí.

Dejiny tejto sociálnej siete sú v skratke takéto:

„Facebook“ predstavuje uskutočnenie idey, ktorú vymyslel Mark Zuckerberg ako žiak školy „Phillips Exter Academy“ v New Hampshire a potom ako študent Harvardskej univerzity.¹ Spolu s Dustinom Moskovitzom, Eduardom Saverinom a Chrisom Hughesom² v priebehu októbra 2003 zhromažďoval fotografie študentov univerzity a použil ich za východisko stránky pod názvom „Facemash“. Len za prvých 180 minút existencie tejto stránky na Internete ju navštívilo 450 ľudí, ktorí urobili dohromady 22000 zhliadnutí fotografií.³ Keďže použil fotografie, ktoré boli vlastníctvom Harvardskej univerzity, vedenie začalo konanie, ktoré

---

1 sa podrobne baví osobou Marca Zuckerberga, pretože, ako sa čitatelia môžu aj sami presvedčiť, dnes existuje veľké množstvo zdrojov, ktoré poskytujú jeho konkrétne biografické údaje. Aby sme uľahčili samotný proces získavania informácií, spomenieme niekoľko použiteľných zdrojov: Zašto je Mark Zakerberg ličnost godine - <http://www.b92.net> (09. 11. 2016); Mark Zuckerberg - <http://forbes.com> (09. 11. 2016); Mark Zuckerberg, osnivač društvene mreže „Facebook“ - Čovek koji nam je promenio život - <http://ekapija.com> (09. 11. 2016). Tým, ktorí čítajú menej radi odporúčame pozrieť si film pod názvom „Sociálna sieť“, ktorý sa baví práve detailmi z života tohto človeka a prvými dňami existencie „Facebook“-u. Tak, ako je to aj v prípade väčšiny filmov, ako spôsobe umeleckého vyjadrenia, aj tu sú iba fragmenty toho, čo chápeme ako historický zdroj, teda film môže poslúžiť iba ako úvod do toho, čím sa oveľa komplexnejšie bavia písané diela.

2 Pozri: At Last - The Full Story of How Facebook Was Founded - <http://www.businessinsider.com> (09. 11. 2016)

3 Podrobnejšie: E. McGirt, Facebook's Mark Zuckerberg: Hacker. Drop-out. CEO - <https://www.fastcompany.com> (09. 11. 2016)

viedlo k tomu, že Zuckerberg musel spomínanú stránku „vypnúť“, aby to pre neho neskončilo zle.⁴ o jeho očividná vynaliezavosť nedovolila, aby ideu, na ktorej mohol zarobiť a stať sa známym alebo naopak, stať sa známym a zarobiť, zavrhol iba tak. Povzbudený textom o incidente s „Facemash“⁵, tvorí Zuckerberg 4. februára 2004 stránku pod názvom thefacebook.com, ktorá, podľa jeho slov, bola určená pre študentov jeho ročníka, aby pomocou nej vzájomne komunikovali a zdieľali svoje idey. Či už to bol jeho nápad alebo možno niekoho iného, to je stále veľkým tajomstvom. To vzniklo len šesť dní neskôr, keď starší študenti, bratia

Cameron a
ci a Divya
r o z p r á v a -
im pomohol
vardConnecti-
ukradol.⁶ V
existencie the-
gistrovalo“
Harvardu,
te. Počas mar-
Columbia,
V júni 2004
do Palo Alto

Tyler Winklevossov-
Narendra podľa ich
angažovali Marka, aby
vytváraním siete Har-
ale on im ten nápad
de, za prvý mesiac
com sa na ňom „zare-
lo polovice študentov
„pripojiť“ do tejto sie-
jú študenti Stanfordu,

prechádza „Facebook“
(Kalifornia), stáva sa

spoločnosťou, na čelo ktorej prichádza Sean Parker⁷, získava prvé investície, predovšetkým od Petra Thiela a Reida Hoffmana... V roku 2005 z názvu vypúšťa „the“, čo „Facebook“ stálo 200 000\$⁸

Zopár rokov neskôr, 24. októbra 2007, prichádza k významnej investícii spoločnosti „Microsoft“⁹, a podľa nás, je celkom možné, že práve toto je dátum expanzie fenoménu „Fejsbuk“ v celosvetovom rozmere.

V tomto momente by sme skončili s detailmi z dejín rozvoja spoloč-

4 Podrobnejšie: K. Kaplan, Facemash Creator Survives Ad Board - <http://www.thecrimson.com> (09. 11. 2016)

5 Pozri: C. Hoffman, The Battle for facebook - <http://www.rollingstone.com> (09. 11. 2016)

6 Pozri: In 2004, Mark Zuckerberg Broke Into A Facebook User's Private Email Account - <http://www.businessinsider.com> (09. 11. 2016); Judge Ends Facebook's Feud With ConnectU - <http://www.bits.blogs.nytimes.com> (09. 11. 2016)

7 Pozri: Sean Parker: Agent Of Disruption - <http://www.forbes.com> (09. 11. 2016)

8 Pozri: Facebook wins Manx battle for facebook.com - <http://theregister.co.uk> (09. 11. 2016)

9 Pozri: Facebook and Microsoft Expand Strategic Alliance - <http://www.news.microsoft.com> (09. 11. 2016)

nosti „Fejsbuk“, pretože by to bolo už iba viac-menej uvádzanie štatistických údajov, ktoré, úprimne povedané nie sú príliš užitočné, pre tému, ktorou sa bavíme.

To, čo je určite užitočnejšie a potrebné spomenúť predtým, než začneme s detailmi ohľadne šírenia „Fejsbuku“ a ďalších sociálnych sietí v srbskom národe, je zopár slovami spomenúť aj ďalšie siete. Predovšetkým je potrebné

spomenúť sieť „Twitter“. Pripojená bola v roku 2006, presnejšie 21. marca 2006. Jej štart spustil Jack Dorsey, keď napísal: „Práve som ustanovil svoj twttr“ Toto slovo, ktoré v podstate ani nemá v angličtine význam, bolo jedným z krokov Dorseya k dnes známemu menu „Twitter“. Keďže jedným z významov tohto slova je aj „štebot vtákov“, takto vznikol aj znak siete. Ak sa znova sústredíme na náš, srbský jazyk, napriek poznámke Dorseya, že „štebot vtákov znie pre nás úplne nezmyselne, ale má význam pre iných vtákov, to isté platí aj pre Twitter. Mnohé správy sa na prvý pohľad môžu zdať úplne nezmyselné a neužitočné, význam však majú pre tých, ktorým sú určené“¹⁰, „vtáčik“ však znamená aj osobu, ktorá inej osobe prenáša nejakú správu, ktorá nie je „pre všetky uši“. V podstate, nevinne povedané, ide o klebety a klebetenie...

Prvá verzia Twitter-u, do júna 2006, fungovala ako interná služba pre zamestnancov vo firme kde pracoval aj Dorsey. Idea speňažiť Twitter, ao sa to stalo s Facebook-om sa aspoň na prvý pohľad zdala neuskutočiteľná, pretože so 140 znakmi nemohol konkurovať. Informácia, že za prvých osemnásť mesiacov existencie mal Twitter iba pol milióna užívateľov, niektorých odradila, niektorých však nie...

Podľa názoru oveľa kompetentnejších odborníkov na históriu sociálnych sietí, zlomovým momentom pre spoločnosť Twitter bola správa o smrti speváka Michaela Jacksona. 25. júna 2009 využilo viac ako 100 000 ľudí spomenutých 140 znakov, aby „povedali“ niečo v súvislosti s touto udalosťou. To, že začala expanzia okamžitého prenosu „dôležitých“ informácií cez Twitter, potvrdzuje aj futbalový zápas Majstrovstiev sveta v Južnej Afrike medzi Japonskom a Kamerunom. 14. júna 2010, keď Kamerun prehral, bolo cez Twitter za sekundu poslaných 3000 správ. O tri dni neskôr, víťazstvo Los Angeles Laker vo finále NBA „sprevádzajú Džek Dorsi i njegova Twitter istorija tvita u 140 poruka - <http://www.bastabalkana.com> (09. 11. 2016)

lo“ 3085 tweetov za sekundu a o sedem dní neskôr, počas futbalového zápasu Japonska s Dánskom sa počet zvýšil na 3283 tweetov za sekundu... Podľa súčasného skúmania, počet správ poslaných cez túto sieť počas jedného dňa prekračuje 340 miliónov. To, čo je charakteristické pre Twitter, je to, že ho medzi inými „objavili“ aj politici a tak je táto sieť používaná aj v tejto oblasti moderného života.¹¹

Medzi populárnymi sociálnymi sieťami je potrebné spomenúť aj „Instagram“. Bol vytvorený počas roka 2010 a spustený v októbri spomenutého roku ako aplikácia, ktorá užívateľom ponúka úpravu a zdieľanie fotografií na sociálnych sieťach. V apríli 2012 Facebook kúpil Instagram s viac ako 100 miliónmi aktívnych užívateľov vo februári 2013.¹² Už nasledujúci rok prekročil počet užívateľov 200 miliónov.¹³ Aktuálnej popularite tejto siete určite pomohlo aj čoraz rozšírenejšie používanie tzv. „chytrých telefónov“, ktoré, ako si môžeme všimnúť, používajú hlavne teenageri a študenti, aby sa fotografovali sami alebo fotografovali svojich priateľov v rôznych situáciách.

Do akých hraníc siahla potreba vidieť fotografie nejakej osoby na „Instagrame“ hovorí údaj, že 3 561 311 ľudí videlo fotku Kendall Jenner na tejto sociálnej sieti a fotografiu bozku Seleny Gomez a Justina Biebera dokonca 3 570 045 ľudí.¹⁴

Toto boli najzákladnejšie informácie o dnes populárnych sociálnych sieťach, a teraz obrátíme našu pozornosť k histórii tohto fenoménu medzi Srbmi.

...pokračovanie nabadúce.

Zo srbského originálu
preložil **o. V. Kocvár**

---

11 Podrobnejšie: O Twitter-u i kako ga pravilno koristiti - <http://www.majkic.net> (09. 11. 2016); Sedam zanimljivih činjenica za sedmi rođendan Twittera - <http://www.bizlife.rs> (09. 11. 2016); Турецкие власти запретили Twitter - <http://www.pravda.ru> (09. 11. 2016); Obama Averaged 2099 Characters in His Twitter Answers - <http://www.thecaucus.blogs.nytimes.com> (09. 11. 2016)

12 Pozri: Press Center Instagram - <http://instagram.com> (09. 11. 2016)

13 Pozri: Глобальная аудитория Instagram превысила 200 миллионов пользователей - <http://ria.ru> (09. 11. 2016)

14 Pozri: Izvini, Kendal, više nisi prva: Ovo je fotografija sa najviše lajkova u istoriji Instagrama! - <http://www.zena.blic.rs> (09. 11. 2016).

NESTVORENÉ SVETLO

Jedno odpoľudnie som išiel do kalyvy starca Paisija. V tých dňoch vošla do mojej duše pyšná myšlienka z modlitby, ktorú som sa snažil vykonávať. Keď sa moja bezohľadná myseľ stala opatrnou, čo je prirodzené, začal som „vidieť“ veci trochu jasnejšie. Ale nemal som pokorné sebavedomie a chválil som sa, že v konečnom dôsledku aj ja niečo „vidím“ a konám.

Keď som mal takéto myšlienky, navštívil som starca Paisija a odhalil mu ich. Moje myšlienky boli úplne presiaknuté vysokým sebavedomím. Starec bez toho, aby mi niečo povedal, začal rozprávať:

-Včera na podnet istého brata som si spomenul na túto udalosť, ktorú rozpoviem teraz aj tebe.

Keď som bol v Katunakia, v istú noc, zatiaľ čo som bdel vo svojej kélii a hovoril Isusovu modlitbu, okolo tretej hodiny v noci ma začala ovládať akási nebeská radosť. Zároveň sa moja temná kélia, ktoré tmu lámalo svetlo sviečky, začala pomaly naplňať belasým, krásnym svetlom. Na začiatku bolo svetlo veľmi silné. Pochopil som však, že aj moje oči „silneli,“ aby mohli zniesť túto žiaru. Bolo to Nestvorené Svetlo! Zostal som dnu niekoľko hodín, pričom som stratil pojem o pozemských veciach a žil som v inom, duchovnom svete, veľmi odlišnom od tohto telesného.

Počas prežívania tohto stavu a prijímania rôznych nebeských skúseností prostredníctvom tohto Nestvoreného Svetla uplynuli hodiny bez toho, aby som si to uvedomil.

V istej chvíli Nestvorené Svetlo pomaly začalo ustupovať a ja som sa vrátil do môjho predošlého stavu. Vyhladol som však, preto som si vzal kúsok suchého chleba. Vysmädol som, napil som sa trochu vody. Cítil som sa ako zviera a ľutoval som sám seba, že sa úplne podobám na dobytok. Táto prirodzená pokora sa zrodila ako výmena za tento stav. Z jedného duchovného stavu som sa okamžite dostal do iného, a keďže som videl rozdiel, nezostávalo mi nič iné, ako odsúdiť seba samého a pociťovať k sebe samému odpor.

Trochu nižšie v jednej kélii býval iný brat. Zdalo sa mi, že bola noc a že je spln mesiaca. Vyšiel som teda von a opýtal sa brata:

-Brat môj, čo sa deje? Akoby sa dnes neskôr rozvidnelo. Koľko je hodín? Brat sa ma rozpačito opýtal:

-Otče Paisij, čo si povedal? Nerozumel som ti.

Až vtedy som si uvedomil, čo sa stalo. Bolo desať hodín ráno a „spln mesiaca“ bolo slnko. Ale Nestvorené Svetlo bolo také silné (aby ho mohli zniesť moje oči, museli dostať zvláštnu moc), že denné svetlo a slnko sa mi zdalo ako noc so splnom mesiaca! Slnčné svetlo pred Nestvoreným Svetlom bolo ako noc v porovnaní s dňom!

Toto mi vyrozprával starec Paisij a povedal, aby som šiel, lebo medzitým prišli ďalší pútnici. Pobral som sa cestou späť a aj ja som pocítil môj stav, podobajúci sa úplne stavu dobytká.

Pripravila Zuzana Sadilková

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

ZO ŽIVOTA BPM

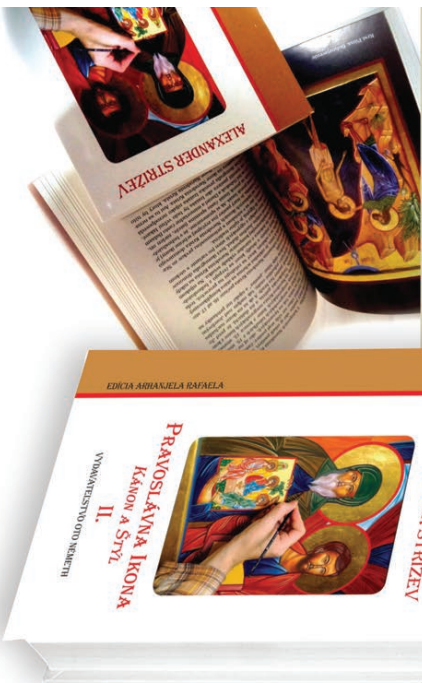
Marec mesiac knihy v skupinke Humenné

Každú nedeľu počas mesiaca marec sme sa v popoludňajších hodinách stretávali s deťmi, aby sa niečo nové dozvedeli z duchovného života svätých. Tento marcový maratón sme začali v nedeľu 5. marca. Pre deti bol pripravený každú nedeľu duchovný príbeh, ku ktorému boli rôzne aktivity a súťaže.

KNIŽNÁ EDÍCIA
ARCHANJELIA
RAFAELA

PRÁVOSLÁVNÁ IKONA KÁNÓN A ŠTÝL II.

Dovoľte, aby sme Vám ponúkli druhú časť knihy
ALEXANDRA STRIŽEVA

Kánon ikony by sa mohol zdať na prvý pohľad veľmi prísny, obmedzujúci slobodu ikonografa. Vyznamne osobnosť, ktorá zasvätili svoj život písaniu ikon, ako napr. mních Gregor Krug či Leonid Uspenskij, nás presvedčia o tom, že práve vernosť kánonu, ktorý sa po staročia odovzdával, prináša ikonografovi pravú slobodu, vedúc ho do svetla páňovho premenenia.

Prínavy obsah knihy
bohato ilustruje
32 pinofarebných
a 150 čiernobielych
obrázkov.
Počet strán 304.

Knihu si môžete objednať priamo z našej ikonopiseckej
dielne za zvýhodnenú cenu: **10 eur** + poštovné.
Pri väčšom odbere knih nad 5 ks cena: **8 eur**

ikonopisec@gmail.com
Telefonicky denne
až po 14.00 hod.
mobil: 0905 993 988

Kontakt:

Masarykova 15, 080 01 Prešov
Tel.: 051/7721 216
e-mail: helena.kuzanova@unipo.sk

www.unipo.sk/pravoslava-bogoslovska-fakulta

Pravoslávna bohoslovenská fakulta
Prešovskej univerzity v Prešove
Podmienky prijímacieho konania
pre akademický rok 2017/2018

Termín podania prihlášky (1., 2. stupeň) do:
Termín podania prihlášky (3. stupeň) do:
Termín prijímacieho konania:
Termín podania prihlášky (2. kolo) do:
Termín prijímacieho konania (2. kolo):
Poplatok za prijímacie konanie:

31. 3. 2017
31. 5. 2017
2. 6. 2017
15. 8. 2017
25. 8. 2017
tlačná prihláška - 34 €
elektronická prihláška - 20 €

Banka: Štátna pokladnica
Variabilný symbol: 106004
Konstantný symbol: 0558
Účet: 7000081324/8180
IBAN: SK70 8180 0000 0070 0008 1324
BIC, SWIFT: SPSPSKBA

Adresa na zaslanie poplatku i prihlášky:

Prešovská univerzita v Prešove
Pravoslávna bohoslovenská fakulta
Masarykova 15
080 01 Prešov

1. Akreditované študijné programy:

Vysvetlivky: **F** – forma štúdia, **D** – denná, **E** – externá, **T** – udeľený akademický titul,
R – štandardná dĺžka štúdia v rokoch, **PP** – predpokladaný počet prijatých

Akreditované študijné programy:	F	T	R	PP
preventívna sociálna práca	(1. stupeň)	D	Bc.	3
charitatívna a sociálna služba	(1. stupeň)	D/E	Bc.	40/50
charitatívna a sociálna služba	(2. stupeň)	D	Mgr.	2
pravoslávna teológia (spojeny 1. a 2. stupeň)		D	Mgr.	5
pravoslávna teológia	(3. stupeň)	D/E	PhD.	4/5
charitatívna a sociálna práca	(3. stupeň)	D/E	PhD.	1/10
Rigorózne konanie v študijných odboroch:				
pravoslávna teológia		ThDr.		20
sociálna práca		PhDr.		30

Výška školného v externej forme štúdia je stanovená nasledovne:

charitatívna a sociálna služba	výška školného:	500.- € / ročne
1. stupeň (Bc.)		
pravoslávna teológia, charitatívna a sociálna práca		
3. stupeň (PhD.)	výška školného:	990.- € / ročne

BPM KOŠICE V SPOLUPRÁCI S ÚMKPE ORGANIZUJE

KEDY: 9.7.-14.7. 2017

KDE: DOŠKOLOVACIE STREDISKO
VÝŠNÉ RUŽBACHY

Cena: 95 €

(5 dní: ubytovanie, 5x denne strava a pitný režim, autobus, výlety, poistenie)
Vek: 6-14 rokov

Počet je obmedzený, tak neváhaj a prihlás sa do **11. 6. 2017!**

Katarína Sopková - vedúca mládeže v Košiciach:
tel. číslo: **0944 933 934** (prosím kontaktovať po 18:00 h cez pracovný týždeň)
email: bpm.kosice@gmail.com

ANTI-PASCHA

MLADÝ ČLOVEK A PROBLÉM ZÁJIMU

Program:

21.4.2017 17:00
Paschálna večerňa
Veselica (18:00)

22.4.2017 9:00
Liturgia

Beseda na tému:

Mladý človek a problém zájimu

Svoju účasť prosím nahláste do 18.4.2017!
Spacáky a karimatky so sebou!
Info: Katka (vedúca skupiny) tel.číslo: 0944 933 934, e-mail: bpm.kosice@gmail.com